

ДІЯЛЬНІСНИЙ КОМПОНЕНТ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ ДО ФІЗКУЛЬТУРНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ РОБОТИ

¹Свірщук Наталія, ¹Вознюк Тетяна, ²Дусь Сергій

¹Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

²Вінницький національний медичний університет імені Миколи Пирогова

Анотація. **Актуальність.** Одним зі стратегічних напрямів розвитку України було визначено підвищення здоров'я нації через пропаганду здорового способу життя та підвищення рухової активності. Реалізація завдань полягає в першу чергу на фахівців галузі фізичної культури та спорту. Визначені Стандартом освіти програмні результати навчання вимагають пошуку ефективних шляхів підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до фізкультурно-рекреаційної роботи в закладах шкільної та позашкільної освіти.

Мета дослідження – визначити рівень діяльнісного компоненту готовності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до фізкультурно-рекреаційної роботи. **Матеріал і методи.** У дослідженні взяли участь 638 здобувачів вищої освіти інститутів (факультетів) фізичного виховання і спорту III–IV курсів ЗВО України. В анкетуванні також брали участь 357 учнів середніх класів закладів загальної середньої освіти. Методи дослідження: теоретичний аналіз літератури і джерел мережі Інтернет, анкетування, тестування рівня знань. **Результати дослідження.** Діагностичне обстеження майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту дозволило зробити висновок про недостатню сформованість умінь планувати рекреаційну діяльність учнів, умінь оперативно контролювати вплив навантаження на фізичний стан школярів, відсутність конструктивного підходу до фізкультурно-рекреаційної діяльності, слабе практичне володіння майбутніми фахівцями сучасними методиками здоров'язбереження та

здоров'яформування, відсутність творчого підходу в більшості студентів до організації всіх форм фізкультурно-рекреаційної діяльності. **Висновки.** Показники критерію практичної готовності майбутніх фахівців до фізкультурно-рекреаційної роботи майже

ACTIVITY COMPONENT OF READINESS OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS FOR PHYSICAL AND RECREATIONAL WORK

*Svirschuk Nataliya, Vozniuk Tetiana,
Dus Serhii*

Abstract. Relevance. One of the strategic directions for the development of Ukraine has been identified as improving the health of the nation through the promotion of a healthy lifestyle and increased physical activity. The implementation of these tasks primarily rests on specialists in the field of physical culture and sports. The program learning outcomes defined by the Education Standard require the search for effective ways to prepare future specialists in physical culture and sports for physical and recreational work in school and extracurricular education institutions. **The aim of the study** is to determine the level of the activity component of the readiness of future specialists in physical culture and sports for physical and recreational work. **Material and Methods.** The study involved 638 higher education students from institutes (faculties) of physical education and sports of the III–IV years of study at higher education institutions of Ukraine. 357 secondary school students also participated in the survey. Research methods: theoretical analysis of literature and Internet sources, questionnaires, testing of knowledge levels. **Results of the study.** A diagnostic survey of future specialists in physical culture and sports allowed us to conclude that there is insufficient development of skills in planning recreational activities for students, skills in promptly monitoring the impact of workload on the physical condition of schoolchildren, a lack of a constructive approach to physical and recreational activities, weak practical command of modern health-preserving and health-forming methodologies by future specialists; and a lack of a creative approach in most students to the organization of all forms

рівномірно розподілилися на середньому та низькому рівні. Високий рівень спостерігався у 9,2 % здобувачів в умінні проектувати та конструювати фізкультурно-рекреаційну роботу, у 12,3 % студентів – у володінні методиками здоров'язбереження та здоров'яформування, у 13,9 % – в умінні ефективно організовувати фізкультурно-рекреаційну діяльність.

of physical and recreational activities. **Conclusions.** The indicators of the practical readiness criterion of future specialists for physical and recreational activities were almost evenly distributed at the average and low levels. A high level was observed in 9.2 % of students in their ability to design and construct physical and recreational work, in 12.3 % of students in their command of health-preserving and health-forming methodologies; and in 13.9% in their ability to effectively organize physical and recreational activities.

Ключові слова: здоров'язбереження, здоров'яформування, практична підготовка, спеціально-методичний критерій, здобувачі вищої освіти.

Keywords: health preservation, health formation, practical training, special-methodical criterion, higher education students.

Постановка проблеми. Одним зі стратегічних напрямів розвитку України було визначено підвищення здоров'я нації через пропаганду здорового способу життя та підвищення рухової активності [5]. Реалізація завдань покладається в першу чергу на фахівців галузі фізичної культури та спорту.

Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт зазначено основні загальні та фахові компетентності, необхідні для формування професійної готовності до майбутньої фахової діяльності. В умовах постійної тенденції до погіршення стану здоров'я населення України одними з результатів навчання за освітніми програмами, розробленими на основі цього Стандарту є вміння «оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, ..., організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи», «застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати» [12]. Визначені програмні результати навчання вимагають пошуку ефективних шляхів підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до фізкультурно-рекреаційної роботи в закладах шкільної та позашкільної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фізична рекреація давно стала частиною життя суспільства. Її сприймають як частину дозвілля або застосовують для відновлення фізичних і духовних сил [19].

На сьогодні значення фізичної рекреації для дітей і молоді значно зросло, адже до навчального навантаження додалися проблеми психоемоційного характеру, пов'язані з війною, – підвищення тривожності, стресові стани тощо [10]. Умови військового стану збільшують роль організованої рекреаційної діяльності в різних формах фізичного виховання. Важливою ознакою фізкультурно-рекреаційної діяльності є її розважальний характер [14], тому часто вона є частиною активного дозвілля в позанавчальний час, але необхідність включення цієї діяльності в урочні форми також є беззаперечною. Саме тому все частіше

виникають педагогічні дослідження, пов'язані з проблемою підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до рекреаційної діяльності [4, 7, 15, 17, 21 та ін.].

Професійний розвиток викладача має тривати безперервно, насичуючись новими навичками й уміннями, сучасними знаннями, проте найбільш важливим є діяльнісний компонент роботи [1, 11]. Вміння пристосовуватися до мінливих ситуацій, адаптувати зміст занять з фізичного виховання та спорту до стану тих, хто займається, формувати ціннісне ставлення до власного здоров'я, мотивувати до самостійних занять, активного дозвілля – основні вимоги до майбутнього вчителя, викладача з фізичного виховання та спортивного тренера [6].

Оцінка підготовленості майбутніх фахівців до фізкультурно-рекреаційної діяльності може здійснюватися за різними критеріями, що було висвітлено нами у попередніх працях [3, 8, 9]. Наразі ми представимо характеристику готовності здобувачів за спеціально-методичним критерієм, виходячи з результатів нашого дослідження.

Мета дослідження – визначити рівень діяльнісного компоненту практичної готовності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до фізкультурно-рекреаційної роботи.

Матеріал і методи дослідження. Учасники. Дослідженням було охоплено 638 студентів інститутів (факультетів) фізичного виховання і спорту III–IV курсів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Херсонського державного університету, Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. В анкетуванні також взяли участь 357 учнів середніх класів закладів загальної середньої освіти. Від учасників дослідження отримано згоду на участь у дослідженні, відповідно до Гельсінської декларації прав людини 2008 року.

Організація дослідження. Вивчення поставленої проблеми передбачало проведення певних діагностичних заходів, пов'язаних із вивченням практичної готовності здобувачів вищої світи до фізкультурно-рекреаційної діяльності (ФРД).

Практична готовність оцінювалася за спеціально-методичним критерієм, що містив такі показники як уміння проектувати та конструювати фізкультурно-рекреаційну роботу (ФРР), володіння методиками здоров'язбереження та здоров'яформування й уміння ефективно організовувати та контролювати фізкультурно-рекреаційну роботу. Оцінювалися вміння розробляти план фізкультурно-рекреаційної роботи на чверть, навчальний рік, відповідно до шкільної програми, стану здоров'я, індивідуальних особливостей та інтересів дітей; знання характеристик фізичного навантаження та методів його регулювання; умінням розв'язувати педагогічні ситуації, що виникають під час фізкультурно-рекреаційної діяльності.

Проведений моніторинг сприяв виявленню вміння зацікавити учнів до регулярних самостійних занять фізкультурно-рекреаційної спрямованості; уміння організовувати, проводити та варіювати різні форми фізкультурно-рекреаційної роботи. Сформованість уміння організації, проведення та варіювання урочних і позаурочних форм фізкультурно-рекреаційної спрямованості оцінювали також у процесі проходження здобувачами виробничої практики із залученням експертної оцінки від керівників практики.

Творче завдання було спрямоване на виявлення здобувачів уміння планувати, проектувати та конструювати рекреаційну діяльність; рівня володіння методиками здоров'язбереження та здоров'яформування; уміння ефективно організовувати ФРР, зокрема, уміння зацікавити дітей до регулярних самостійних занять фізкультурно-рекреаційної спрямованості; уміння організовувати, проводити та варіювати різні форми фізкультурно-рекреаційної діяльності; наявність творчого підходу до організації всіх форм фізкультурно-рекреаційної роботи. З цією метою майбутнім фахівцям з фізичної культури та спорту було запропоновано розробити планування рекреаційної діяльності з дітьми 11 років і розробити план-конспект до тем (одну на вибір): «Методика проведення міні-ігор з дітьми середнього шкільного віку», «Методика організації одноденного туристичного походу», «Теоретико-методичні основи проведення позакласних (позатренувальних) занять фізичними вправами», «Методика визначення фізичного навантаження», «Методика організації та проведення фізкультурно-рекреаційних заходів» тощо.

Аналіз виконання творчого завдання дав змогу визначити спроможність здобувачів до організації фізкультурно-рекреаційної діяльності, сформованість умінь щодо творчого ставлення до змісту пропонуваного заходів, відповідно до матеріально-технічного забезпечення, інтересів дітей, їхнього фізичного й психічного стану тощо. При аналізі конспектів занять особлива увага зверталася на наявність відміток про необхідність контролю навантаження та відповідних реакцій організму дітей.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення, анкетування, опитування, методи математичної статистики.

Результати дослідження. У проаналізованих конспектах занять відзначили оптимальний вибір кількості рухливих ігор (3-4 гри за урок) більшість здобувачів (69,9 %). 20,2 % недооцінюють рекреаційну роль гри, перевантажують заняття ігровими ситуаціями 9,9 % здобувачів.

Серед обраних студентами засобів контролю за оптимальним проведенням уроку з фізичної культури у 16,5 % робіт було зазначено контроль показників функціонального стану (ЧСС, АТ, показників дихання тощо), у 18,2 % – диференційоване тестування фізичних якостей, у 15,8 % – виконання контрольних нормативів, у 5,6 % – медичний контроль, у 7,8 % – самоконтроль.

Аналіз конспектів дав змогу виявити такі типові помилки: порушення в структурі побудови навчального матеріалу уроку, невідповідність інтервалам

навантаження інтервалів відпочинку, здебільшого застосування одноманітних засобів тощо.

Результати спостережень учителів фізичної культури та тренерів за здобувачами під час практики виявили, що 83,2 % майбутніх фахівців не розуміють особливостей фізкультурно-рекреаційної діяльності та її відмінності від традиційних форм фізичної культури та спорту, не знають спектру позаурочних форм фізкультурно-рекреаційної спрямованості, 16,8 % намагаються урізноманітнити традиційне заняття (урок фізичної культури, тренування) оздоровчими засобами, проте не вміють залучати учнів до позаурочних форм фізкультурно-рекреаційної спрямованості.

Також результати спостереження за здобувачами виявили, що 42,6 % студентів практично не володіють сучасними методиками здоров'язбереження, тому в своїй діяльності використовують традиційні засоби оздоровлення дітей. 45,1 % частково знають сучасні методики ФРР, проте не володіють практичними вміннями їх реалізації.

Для уточнення результатів діагностики вміння студентів ефективно організовувати процес ФРР було проведено анкетування серед школярів середнього шкільного віку, що передбачало визначення їхнього ставлення до останнього на тижні уроку фізичної культури, їхнє самопочуття, емоційний стан наприкінці навчального тижня, ставлення до самостійних занять фізичною рекреацією. Було опитано 357 осіб.

Отримані дані підтвердили, що навчальне навантаження сучасних школярів досить високе й напружене, тому воно постійно зумовлює втому наприкінці тижня в 92,1 % опитуваних. Не відчувають втоми лише 3,1 % респондентів. Унаслідок цього у 83,7 % учнів немає бажання отримувати ще й фізичне навантаження під час уроків з фізичної культури в кінці тижня. Активність і бажання фізичних навантажень зберігається лише в 10,4 % опитаних учнів. Більшість із них (67,8 %) не задоволені змістом уроків фізичної культури наприкінці тижня. Лише 12,3 % школярів у позанавчальний час займаються фізичними вправами, 75,4 % зовсім не присвячують часу власному здоров'ю. У 48,2 % учнів відсутні вміння та знання, потрібні для самостійної організації свого дозвілля засобами фізичної рекреації, тоді як лише 35,6 % дітей віддають перевагу активному дозвіллю. Отримані дані підтверджують низький рівень сформованості вміння студентів зацікавити учнів до регулярних самостійних занять фізкультурно-рекреаційної спрямованості, уміння організовувати, проводити й варіювати урочні й позаурочні форми фізкультурно-рекреаційної спрямованості.

Сукупні результати діагностичного обстеження спеціально-методичного критерію подано в табл. 1.

Отже, діагностичне обстеження майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту дозволило зробити висновок про недостатню сформованість умінь планувати рекреаційну діяльність учнів, умінь оперативно контролювати вплив навантаження на фізичний стан школярів, відсутність конструктивного підходу до

ФРД, слабе практичне володіння майбутніми фахівцями сучасними методиками здоров'язбереження та здоров'яформування, відсутність творчого підходу в більшості студентів до організації всіх форм фізкультурно-рекреаційної діяльності.

Таблиця 1

**Узагальнені результати діагностики спеціально-методичного критерію
готовності майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-
рекреаційної роботи в школі, %**

Показники	Рівні		
	високий	середній	низький
Уміння проектувати та конструювати фізкультурно-рекреаційну роботу	9,2	45,3	45,5
Володіння методиками здоров'язбереження та здоров'яформування	12,3	45,1	42,6
Уміння ефективно організовувати та контролювати фізкультурно-рекреаційну роботу	13,9	47,6	38,5

Дискусія. Фізкультурно-рекреаційна робота набуває все більшої актуальності в системі освіти, при цьому, акцентуємо її актуальність як в аспекті її організації, так і в аспекті компетентісної підготовки майбутніх фахівців. П'ять років українські діти знаходяться в складних стресових умовах, пов'язаних із карантинном через COVID-19, на зміну якому прийшла повномасштабна війна. Підвищення рівня тривожності, негативний психоемоційний стан, значне зменшення рухової активності та позитивної безпосередньої комунікації між учасниками освітнього процесу впливає на здоров'я підростаючого покоління. Водночас, методики формування здоров'язбережувальної та здоров'яформувальної компетентності у здобувачів вищої освіти, чия майбутня професійна діяльність пов'язана з галуззю фізичної культури та спорту, залишилися на минулому рівні без урахування сучасних умов, що склалися. Саме з цим пов'язуємо отримані нами результати дослідження практичної готовності майбутніх фахівців до ФРР, що підтверджують і результати попередніх наших досліджень у цьому напрямі [8, 9].

В. Царук (2016) визначала готовність майбутніх фахівців до ФРР як інтегративну професійно-особистісну характеристику, складовими якої є мотивація до здорового способу життя, ступінь засвоєння теоретичних і методичних знань, практичних умінь і навичок щодо застосування фізкультурно-оздоровчих технологій, володіння особистісними якостями для досягнення поставленої мети [15]. Таким чином, автор підкреслює важливість спеціально-методичного критерію підготовленості та формування організаційних і комунікативних навичок, що було враховано нами під час визначення критеріальних вимог до визначення практичної готовності.

Теоретико-методологічний аспект професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту в своїй ґрунтовній праці висвітлювала Л.П. Сущенко [13]. Про необхідність перегляду підходів до підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту з огляду на фізкультурно-рекреаційну

роботу в останні роки наголошували М. Danylevych [18] та Jurat Valeriu [21]. Низький початковий рівень практичних умінь і навичок з організації фізкультурно-оздоровчої роботи може бути виправлений за рахунок проведення спеціально спрямованих освітніх заходів у програмі спеціальної підготовки майбутніх фахівців. У разі, якщо такі заходи не виконані під час бакалаврської або магістерської освітньої програми, вони мають бути реалізовані в програмі післядипломної освіти. Зокрема, Ward P., Kim I. зі співавтор. [20] пропонують проведення семінару з предметних знань, як, наприклад, з фізкультурно-оздоровчої роботи, на основі реалізованих педагогічних предметних знань вчителів і наступного аналізу впливу такої підготовки на рівень вмінь і знань учнів.

Варто зазначити, що фізкультурно-рекреаційна робота – це не лише частина діяльності вчителів і викладачів, але й важлива складова системи тренерських компетентностей. На це звертали увагу багато фахівців у галузі спортивного тренування, серед останніх досліджень визначимо наукову публікацію В. Бірюковського та В. Будянської [2]. Фізичні навантаження, що отримують спортсмени у процесі спортивної підготовки вимагають забезпечення повноцінного відновлення. Застосуванням форм і методів фізкультурно-рекреаційної роботи можна досягнути пришвидшення відновних процесів за рахунок активної рекреаційної фізичної діяльності, при цьому покращити емоційний і психічний стан спортсменів.

Ціннісне відношення до здоров'я як власного, так і вихованців, має стати прерогативою сучасної парадигми вищої освіти майбутніх педагогів і тренерів, а пошук засобів та інтерактивних методів навчання в цьому напрямку залишається актуальним на сьогоднішній час.

Висновки. Діагностичне обстеження практичної готовності майбутніх фахівців до ФРР дав змогу зробити висновок про недостатній рівень сформованості діяльнісного компоненту готовності здобувачів до ФРР. Показники цього критерію майже рівномірно розподілилися на середньому та низькому рівні. Високий рівень спостерігався у 9,2 % здобувачів у вмінні проектувати та конструювати фізкультурно-рекреаційну роботу, в 12,3 % студентів – у володінні методиками здоров'язбереження та здоров'яформування, у 13,9 % – в умінні ефективно організовувати фізкультурно-рекреаційну діяльність.

Перспективи подальших досліджень обумовлюються створенням технології підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання ті спорту до роботи в здоров'язбережувальному та здоров'яформуючому середовищі.

Список літературних джерел

1. Анненкова, І. П. Критерії і показники якості освіти у ВНЗ. Наука і освіта. 2011. № 8. URL: <http://surl.li/xmtvym>.
2. Бірюковський В., Будянська В. Забезпечення оздоровчо-рухової активності дітей у дитячо-юнацькій спортивній школі. Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : зб.

References

1. Annyenkova, I. P. (2011). Kryteriyi i pokaznyky yakosti osvity u VNZ. Nauka i osvita, 8. URL: <http://surl.li/xmtvym>.
2. Biryukovs'kyu, V., & Budyans'ka, V. (2022). Zabezpechennya ozdorovcho-rukhevoyi aktyvnosti ditey u dytyachy-yunats'kiy sportyvniy shkoli. Problemy aktyvizatsiyi rekreatsiyno-ozdorovchoyi

матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції (7–8 жовтня 2022 року, м. Львів). Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2022. С. 46-50.

3. Вознюк Т., Свірщук Н., Галенін Р. Критеріальний підхід до діагностики готовності майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-рекреаційної роботи. Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування. 2024. № 3. С. 7-20.

4. Данилевич М. В. Професійна підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до рекреаційно-оздоровчої діяльності: теоретико-методичний аспект: монографія. Львів: ЛА «Піраміда», 2018. 460 с.

5. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 9.02.2016 р. № 42/2016. URL:<http://www.president.gov.ua/documents/422016-19772> .

6. Отравенко О. В. Моніторинг якості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в інноваційному освітньо-інформаційному просторі закладів вищої освіти. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2018. Вип. 11. С. 282-291.

7. Отравенко О. В. Здоров'язбережувальна компетентність як складова якісної професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2019. № 4, Ч.1. С. 103-111. DOI: 10.12958/2227- 2844-2019-4(327)-1-100-107.

8. Свірщук Н. С. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-рекреаційної роботи в школі: дисертація на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук (спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»). Вінниця, 2013.

9. Свірщук Н., Вознюк Т., Драчук А. Формування діяльнісно-творчого підходу майбутніх педагогів до фізкультурно-рекреаційної роботи. Фізична культура,

diyal'nosti naseleennya : zb. materialiv KHIII Mizhnarodnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi (7–8 zhovtnya 2022 roku, m. L'viv). L'viv : LDUFK im. Ivana Bobers'koho, 46-50.

3. Voznyuk, T., Svirshchuk, N., & Halenin, R. (2024). Kryterial'nyy pidkhhid do diahnostyky hotovnosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do fizkul'turno-rekreatsiynoyi roboty. Aktual'ni problemy fizychnoho vykhovannya ta metodyky sportyvnoho trenuvannya, 3, 7-20.

4. Danylevych. M. V. (2018). Profesiyna pidhotovka maybutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannya ta sportu do rekreatsiyno-ozdorovchoyi diyal'nosti: teoretyko-metodychnyy aspekt: monohrafiya. L'viv: LA «Piramida», 460.

5. Natsional'na stratehiya z ozdorovchoyi rukhovoyi aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist' – zdorovyy sposib zhyttya – zdorova natsiya» [Elektronnyy resurs]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 9.02.2016 r. № 42/2016. URL:<http://www.president.gov.ua/documents/422016-19772> .

6. Otravenko, O. V. (2018). Monitorynh yakosti profesiynoyi pidhotovky maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury v innovatsiynomu osvith'o-informatsiynomu prostori zakladiv vyshchoyi osvity. Visnyk Kam'yanets'-Podil's'koho natsional'noho universytetu imeni Ivana Ohiyenka. Fizychno vykhovannya, sport i zdorov'ya lyudyny, 11, 282-291.

7. Otravenko, O. V. (2019). Zdorov'yazberezhuvальna kompetentnist' yak skladova yakisnoyi profesiynoyi pidhotovky zdobuvachiv vyshchoyi osvity. Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka, 4 (1), 103-111. DOI: 10.12958/2227- 2844-2019-4(327)-1-100-107.

8. Svirshchuk, N. S. (2013). Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do fizkul'turno-rekreatsiynoyi roboty v shkoli: dysertatsiya na zdobuttya naukovooho stupenya kand. ped. nauk (spets. 13.00.04 «Teoriya i metodyka profesiynoyi osvity»). Vinnytsya.

9. Svirshchuk, N., Voznyuk, T., & Drachuk, A. (2014). Formuvannya diyal'nisno-tvorchoho pidkhodu maybutnikh pedahohiv do fizkul'turno-rekreatsiynoyi roboty. Fizychna

- спорт та здоров'я нації. 2014. № 18(1). С. 264-270.
10. Сікорська Л., Вознюк Т. Вплив занять спортивними іграми на якість життя студентської молоді. Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування. 2024. № 4. С. 19-30. <https://doi.org/10.31652/3041-2463/2024-4-2>
11. Сімахіна Г. О. Професійний розвиток викладача ЗВО: реалії сьогодення і завдання на майбутнє. 2024. Електронне джерело URL: <http://surl.l3i/oljlkj>.
12. Стандарт вищої освіти України. Перший (бакалаврський) рівень. Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 017. Київ. 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/017-fizichna-kultura-i-sport-bakalavr.pdf>
13. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект). Запоріжжя: Запорізький держ. ун-т, 2003. 442 с.
14. Фізична рекреація різних груп населення : [монографія] / Олена Валеріївна Андрєєва. К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. 280 с.
15. Царук В. Готовність майбутнього вчителя фізичної культури до формування здоров'язбережувальної компетентності школярів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2016. Вип. 3К (131). С. 425-428
16. Шинкарьова О. Д. Формування готовності майбутніх бакалаврів фізичної культури і спорту до організації дозвіллево-рекреаційної діяльності. Дис. на зд. доктора філософії за спец. 015 – професійна освіта. Старобільськ, 2021. 320 с.
17. Шинкарьова О. Д. Педагогічні умови формування готовності майбутніх бакалаврів фізичної культури і спорту до організації дозвіллево-рекреаційної діяльності. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2020. № 1 (332). С.292-302
18. Danylevych M. Structure of Readiness of Future Physical Education and kul'tura, sport ta zdorov"ya natsiyi, 18(1), 264-270.
10. Sikors'ka, L., & Voznyuk, T. (2024). Vplyv zanyat' sportyvnyhmy ihramy na yakist' zhyttya student-s'koyi molodi. Aktual'ni problemy fizychnoho vykhovannya ta metodyky sportyvnoho trenuvannya, 4, 19-30. <https://doi.org/10.31652/3041-2463/2024-4-2>
11. Simakhina, H. O. (2024). Profesiynny rozvytok vykladacha ZVO: realiyi s'ohodennya i zavdannya na maybutnye. Elektronne dzherelo URL: <http://surl.l3i/oljlkj>.
12. Standart vyshchoyi osvity Ukrainy. Pershyy (bakalavrs'kyy) riven'. Haluz' znan' 01 Osvita/Pedahohika. Spetsial'nist' 017. Kyiv. 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/017-fizichna-kultura-i-sport-bakalavr.pdf>
13. Sushchenko, L. P. (2003). Profesiyna pidhotovka maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya ta sportu (teoretyko-metodolohichnyy aspekt). Zaporizhzhya: Zaporiz'kyy derzh. un-t, 442.
14. Fizychna rekreatsiya riznykh hrup naselennya : [monohrafiya] / Olena Valeriyivna Andryeyeva (2014). K. : TOV «NVP Polihrafservis», 280 .
15. Tsaruk, V. (2016). Hotovnist' maybutn'oho vchytelya fizychnoyi kul'tury do formuvannya zdorov'yazberezhuval'noyi kompetentnosti shkolyariv. Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoyi kul'tury (fizychna kul'tura i sport), 3K (131), 425-428.
16. Shynkar'ova, O. D. (2021). Formuvannya hotovnosti maybutnikh bakalavriv fizychnoyi kul'tury i sportu do orhanizatsiyi dozvillyevo-rekreatsiynoyi diyal'nosti. Dys. na zd. doktora filosofiyi za spets. 015 – profesiyna osvita. Starobil's'k, 320.
17. Shynkar'ova, O. D. (2020). Pedahohichni umovy formuvannya hotovnosti maybutnikh bakalavriv fizychnoyi kul'tury i sportu do orhanizatsiyi dozvillyevo-rekreatsiynoyi diyal'nosti Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka, 1 (332), 292-302.
18. Danylevych, M. (2018). Structure of Readiness of Future Physical Education and Sport Specialists to Recreational and Remedial Activity. Using Sports, Culture, and Social

- Sport Specialists to Recreational and Remedial Activity. Using Sports, Culture, and Social Studies as Means to Rediscover Lost Values. Abstract book 6th International Conference on Science Culture and Sport. Ankara, 2018. 301 p.
19. Physical activity and health. Ed. C. Bouchard, S. N. Blair, W. L. Haskell. Champaign: Human Kinetics, 2007. 410 p.
20. Ward P., Kim I. and others. Effects of improving teachers' content knowledge on teaching and student learning in physical education. Research quarterly for exercise and sport. 2015. № 86 (2). P. 9-15.
21. Jurat V. Componente fundamentale on formarea profesională a specialistului de cultură fizică. Problemele acmeologice în domeniul culturii fizice: (proiect instituțional): Materialele Conferinței Științifice Internaționale, Ediția a 5- a, 6 decembrie 2019, Chișinău, Republica Moldova. col. red.: Aftimiciuc Olga (red. resp.) [et al.]. Chișinău: USEFS, 2019 (Tipogr. «Valinex»). P. 38-44
- Studies as Means to Rediscover Lost Values. Abstract book 6th International Conference on Science Culture and Sport. Ankara, 301.
19. Physical activity and health. Ed. C. Bouchard, S. N. Blair, W. L. Haskell (2007). Champaign: Human Kinetics, 410 .
20. Ward, P., Kim, I. and others. (2015). Effects of improving teachers' content knowledge on teaching and student learning in physical education. Research quarterly for exercise and sport, 86 (2), 9-15.
21. Jurat, V. (2019). Componente fundamentale on formarea profesională a specialistului de cultură fizică. Problemele acmeologice în domeniul culturii fizice: (proiect instituțional): Materialele Conferinței Științifice Internaționale, Ediția a 5- a, 6 decembrie 2019, Chișinău, Republica Moldova. col. red.: Aftimiciuc Olga (red. resp.) [et al.]. Chișinău: USEFS, 38-44.

DOI: 10.31652/2071-5285-2025-19(38)-392-401

Відомості про авторів:

Свірищук Н. С.; orcid.org/0000-0001-6997-1778; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Вознюк Т. В.; orcid.org/0000-0002-5951-7333; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла

Дусь С. В.; orcid.org/0000-0002-9805-8301; Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова